

UCHWAŁA NR XXIII/240/2021
RADY POWIATU ALEKSANDROWSKIEGO
z dnia 8 czerwca 2021 r.

w sprawie przyjęcia Programu oddziaływań korekcyjno–edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w powiecie aleksandrowskim na lata 2021 – 2028.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 920) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r., poz. 218 ze zm.¹) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w powiecie aleksandrowskim na lata 2021 – 2028, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Aleksandrowskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Arkadiusz Świątkowski

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020r., poz. 956

Sprawdz. pod. wzgl. formalno-prawnym:
RADCA PRAWNY Anna J. Szmaczek
Poznań, 2021. 06. 08.

Na podstawie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2028 przyjętego Uchwałą Nr XXII/229/2021 Rady Powiatu w Aleksandrowie Kujawskim z dnia 31 marca 2021 r. opracowano Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w powiecie aleksandrowskim na lata 2021-2028, który będzie realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim.

I. Uzasadnienie programu

Przemoc jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym. Można się z nią zetknąć nie tylko w filmach i programach informacyjnych, ale niestety coraz częściej na ulicy, w szkole i we własnym domu. Przemoc w rodzinie jest tym rodzajem przemocy w stosunku do osób bliskich, której ujawnienie jest wyjątkowo trudne.

Zjawisko przemocy w rodzinie doczekało się definicji prawnej zawartej w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020, poz. 218 ze zm.), która stanowi, że jest to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Niezbędne są więc działania, skierowane zarówno do ofiar jak i sprawców przemocy w rodzinie. Z jednej strony potrzebne są działania wzmacniające skuteczność ochrony ofiar przed sprawcami przemocy. Z drugiej strony ważne są działania powstrzymujące sprawców i prowadzące do zakończenia stosowania przemocy w rodzinie.

Temu ma służyć program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych skierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, który realizowany będzie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim.

II. Diagnoza

Przemoc w rodzinie jest przyczyną i skutkiem dysfunkcji w rodzinie i z tego powodu należy ją zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych, o dużej szkodliwości społecznej. Do przemocy dochodzi zazwyczaj za zamkniętymi drzwiami domu. Osoby doznające przemocy latami skrywają rozmiar doznawanej krzywdy. Przemoc w rodzinie na terenie powiatu aleksandrowskiego nadal stanowi problem wstydlivy i nad wyraz często skrywany. Z upływem lat stereotyp ten ulega przełamywaniu głównie dzięki działaniom podejmowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim jak i gminne ośrodki pomocy społecznej działające na terenie powiatu aleksandrowskiego przy których funkcjonują Zespoły Interdyscyplinarne ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie. Zespoły te tworzą przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych.

Zespół Interdyscyplinarny ma możliwość tworzenia grup roboczych, podczas których spotykają się zarówno z osobami doznającymi przemocy jak i stosującymi przemoc. Wówczas we współpracy z rodziną pracują nad zaplanowaniem i realizacją stosownej pomocy oraz jej monitoringiem oraz dokumentowaniem działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy.

Liczba rodzin objętych Niebieską Kartą, wymienionych gminach powiatu aleksandrowskiego.
Tabela nr 1: Dane Zespołów Interdyscyplinarnych do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z terenu powiatu aleksandrowskiego.

	2017	2018	2019
Raciążek	1	3	3
Nieszawa	12	4	4
Koneck	Brak danych	Brak danych	Brak danych
Miasto Aleksandrów kujawski	33	42	28
Gmina Aleksandrów Kujawski	19	24	33
Waganiec	8	6	11
Bądkowo	3	2	6
Ciechocinek	14	11	19
Zakrzewo	3	2	1

Zespoły Interdyscyplinarne do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie funkcjonujące przy gminach powiatu aleksandrowskiego objęły procedurą Niebieskiej Karty:

- 1) w 2017r - 93 rodziny,
- 2) w 2018r.- 94 rodziny,
- 3) w 2019r. -105 rodzin.

Łącznie w latach 2017-2019 procedura Niebieskiej Karty objęto 292 rodziny.

Z powyższych danych wynika, że problem przemocy w rodzinie w powiecie aleksandrowskim wzrasta.

Ofiary przemocy w rodzinach objętych Niebieską Kartą, w gminach Powiatu Aleksandrowskiego.

Tabela nr 2: Dane Zespołów Interdyscyplinarnych do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z terenu powiatu aleksandrowskiego.

	2017 rok			2018r			2019r.		
	kobiety	mężczyźni	dziecko	kobiety	mężczyźni	dzieci	kobiety	mężczyźni	dzieci
Raciążek	1	0	4	3	0	7	3	0	7
Miasto Nieszawa	8	4	5	3	1	4	2	1	7
Koneck	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
Miasto Aleksandrów Kujawski	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
Gmina Aleksandrów Kujawski	19	0	19	24	0	40	29	2	36

Waganiec	8	0	8	5	0	0	10	1	13
Bądkowo	3	0	0	2	0	0	5	0	0
Miasto Ciechocinek	14	0	8	11	0	12	19	0	15
Zakrzewo	3	0	1	2	0	3	1	0	2
Razem	56	4	45	50	1	77	69	2	80

Z powyższej tabeli wynika, iż ofiarami przemocy w rodzinie w Powiecie Aleksandrowskim są przede wszystkim kobiety i dzieci, które są zarówno ofiarami jak i świadkami przemocy domowej:

- w 2017r. ofiarami przemocy w rodzinie było 56 kobiet, 4 mężczyzn, i 45 dzieci;
- w 2018r. ofiarami przemocy w rodzinie było 50 kobiet, 1 mężczyzna i 77 dzieci;
- w 2019r. ofiarami przemocy w rodzinie było 69 kobiet, 2 mężczyzn i 80 dzieci;

Łącznie w latach 2017-2019 procedurą Niebieskiej Karty objęto 384 osób doznających przemocy w rodzinie, w tym:

- 175 kobiet,
- 202 dzieci,
- 7 mężczyzn.

Zjawisko przemocy w rodzinie w powiecie aleksandrowskim.

Tabela nr 3. Dane: KPP w Aleksandrowie Kujawskim za lata 2017- 2019.

lp.	Zadanie	2017	2018	2019
1.	Interwencje domowe	91	71	102
2.	Procedura Niebieskiej Karty	91	71	102
3.	Sprawcy przemocy w rodzinie			
	mężczyźni	88	69	94
	kobiety	3	2	8
	małoletni	0	0	0
4.	Poszczególne rodzaje przemocy stosowane w rodzinie:			
	- fizyczna	74	65	79
	- psychiczna	91	71	102
	- seksualna	0	0	0
	- ekonomiczna	0	0	0
	- innego rodzaju przemoc	0	10	11

Z danych zebranych z Komendy Powiatowej Policji w Aleksandrowie Kujawskim wynika, że przy każdej interwencji domowej, gdzie istnieje podejrzenie zastosowania przemocy rodzina jest obejmowana procedurą Niebieskiej Karty.

W latach 2017 – 2019 wszczęto łącznie 264 procedur Niebieskiej Karty, najwięcej w 2019 roku bo aż 102 karty.

W latach 2017 - 2019 najczęściej występującą formą przemocy była przemoc psychiczna. Na 264 interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie wszystkie dotyczyły przemocy psychicznej, która najczęściej jest połączona z przemocą fizyczną, występująca w 218 przypadkach. W policyjnych statystykach nie ma kart założonych z powodu przemocy ekonomicznej lub seksualnej.

Z danych zawartych w tabeli nr 3 wynika, że sprawcami przemocy są głównie mężczyźni. W latach 2017 - 2019 było 251 mężczyzn, natomiast 13 kobiet było sprawczyniami przemocy domowej:

2) w 2017r. - 3,2% ,

3) w 2018r. - 2,8%.

Jednakże w ostatnim roku objętym badaniami tj. 2019 nastąpił wzrost ilości kobiet będących sprawcami przemocy, który wyniósł 7,8 % sprawców ogółem.

Reasumując należy stwierdzić, że przemoc w rodzinie na terenie powiatu aleksandrowskiego nie jest zjawiskiem marginalnym. Realizacja programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie jest niezbędna w celu zwalczania tego negatywnego zjawiska.

III. CELE PROGRAMU ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO – EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE W POWIECIE ALEKSANDROWSKIM WRAZ Z HARMONOGRAMEM REALIZACJI ZADAŃ.

Cele szczegółowe będą realizowane z zachowaniem obowiązujących rozwiązań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID -19, innych chorób zakaźnych oraz wywoływanych nimi sytuacji kryzysowych.

1. CEL GŁÓWNY

ZMIANA ZACHOWANIA SPRAWCY PRZEMOCY W RODZINIE NA ZACHOWANIE SPOŁECZNIE POŻĄDANE I ZGODNE Z OBOWIĄZUJĄCYMI NORMAMI PRAWNYMI I SPOŁECZNYMI.

2. Cele szczegółowe:

- 1) powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy,
- 2) rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
- 3) kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy fizycznej, psychicznej i ekonomicznej,
- 4) uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- 5) zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie,
- 6) zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy,
- 7) uzyskanie przez osoby stosującej przemoc w rodzinie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

IV. Realizacja programu

1. Opis realizacji

- 1) Program realizowany będzie maksymalnie w dwóch edycjach w roku. Obejmować będzie sesje indywidualne i sesje grupowe.
- 2) Sesje indywidualne będą miały charakter kwalifikacyjny do programu, podczas których:

- a) opracowana będzie diagnoza (pisemna) dla każdego uczestnika programu, obejmująca następujące zagadnienia:
 - okoliczności skierowania do programu,
 - określenie czy uczestnik programu aktualnie stosuje przemoc,
 - najgroźniejsze oraz typowe formy i okoliczności przemocowych zachowań,
 - aktualna sytuacja rodzinna i zawodowa,
 - cechy osobiste istotne dla pracy korekcyjnej;
 - b) ustalone będą reguły uczestnictwa w programie, które zostaną podpisane przez uczestników programu w formie kontraktu indywidualnego (z datą zawarcia), dokument należy sporządzić po przeprowadzeniu diagnozy wstępnej, w którym uczestnik zaakceptuje i podpisze zasady udziału w programie,
 - c) uzyskane będą zgody uczestników programu na:
 - przetwarzanie danych osobowych pod kątem wymiany informacji między instytucjami zajmującymi się pomaganiem rodzinie uczestnika programu,
 - kontakt z rodziną (ofiarami przemocy) uczestnika,
 - monitoring funkcjonowania uczestnika w relacjach rodzinnych po zakończeniu uczestnictwa w programie – do 3 lat po zakończeniu zajęć.
- 3) Sesje grupowe prowadzone będą w formie warsztatów, podczas których będą prowadzone m.in. treningi komunikacji interpersonalnej, ćwiczenia zmieniające myślenie i reakcję na przemoc. Sesje odbywać się będą nie mniej niż raz w tygodniu w godzinach popołudniowych. Podzielone będą na bloki tematyczne dostosowywane do możliwości i poziomu uczestników.
- 4) Przyjęcie do Programu zostanie potwierdzone zawarciem kontraktu, który będzie zawierał:
- formalne wymogi dotyczące systematycznej obecności w zajęciach - uczestnicy swój udział w zajęciach będą dokumentować poprzez podpisanie listy obecności, która musi zawierać: datę spotkania, czas trwania spotkania, temat spotkania, liczbę godzin, czytelny podpis uczestnika programu oraz prowadzącego zajęcia,
 - obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
 - zobowiązanie do zakończenia używania przemocy,
 - wymóg uznania osobistej odpowiedzialności za fakty stosowania przemocy w rodzinie.
- 5) W trakcie zajęć do grupy będą mogli dołączać nowi uczestnicy, każdy z nich będzie musiał przejść cały cykl Programu.

2. Termin Realizacji Programu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim planuje realizację programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w okresie od kwietnia do grudnia danego roku.

3. Miejsce realizacji programu

Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowany będzie na terenie powiatu aleksandrowskiego. W pomieszczeniach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim realizowane będą zadania z zakresu obsługi administracyjno – finansowej.

4. Realizator programu

- 1) Realizatorem programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim.

- 2) Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne prowadzone będą przez osoby posiadające kwalifikacje zawodowe zgodnie z rozporządzeniem z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno – edukacyjne (Dz. U. z 2011 r. Nr 50 poz. 259):
 - a) ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji,
 - b) posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie,
 - c) mają udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3) Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne prowadzone będą przez kobietę i mężczyznę. Praca w duecie (kobieta i mężczyzna), jest korzystna z uwagi na fakt, iż relacja pomiędzy prowadzącymi staje się dla uczestników modelowym przykładem komunikacji partnerskiej. Obecność kobiety podczas pracy korekcyjnej staje się dodatkowym czynnikiem konfrontującym, ważnym w procesie zmiany zachowania.

5. Adresaci Programu

- 1) Adresatami programu będą osoby stosujące przemoc w rodzinie, w tym:
 - osoby zobowiązane przez sąd do udziału w zajęciach, wobec których sąd zawiesił warunkowo wykonanie kary,
 - osoby zobowiązane przez sąd do udziału w zajęciach, wobec których sąd zawiesił warunkowo wykonanie kary i zobowiązał ich do uczestnictwa w programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
 - osoby, które wyrażą chęć udziału w programie z własnej inicjatywy, na skutek kryzysu, jaki pojawił się w ich życiu (osoby czasem po udanym leczeniu odwykowym, które mają w sobie dużą motywację by zmienić swoją sytuację, otwarci na uczenie się nowych rzeczy),
 - osoby, które Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie skierował do uczestnictwa w programie.
- 2) Do programu nie przyjmuje się osób:
 - chorych psychicznie,
 - uzależnionych od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, które nie przeszły podstawowego cyklu terapii,
 - które nie są sprawcami przemocy.

4. Warunki uczestnictwa w Programie

- 1) Zaprzeszczenie stosowania przemocy domowej;
- 2) Zaprzeszczenie nadużywania alkoholu;
- 3) Systematyczna obecność na zajęciach;
- 4) Przestrzeganie ustaleń zawartych w kontraktach spisanych z każdym uczestnikiem indywidualnie.

4.7. Źródła finansowania

Zgodnie z art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r., poz. 218 ze zm.) środki na realizację i obsługę programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych przemoc w rodzinie zapewnia budżet państwa. Planowanie wydatków następuje na poziomie powiatu rokrocznie, a realizacja programu uzależniona jest od wysokości środków przekazywanych samorządowi powiatowemu z budżetu państwa na ten cel.

4.8. Monitoring

Realizacja programu jest ściśle związana z działaniami monitorująco – kontrolnymi, które stanowią część nadzoru nad jego realizacją. System monitorowania obejmuje okres trwania programu do 3 lat po jego zakończeniu i obejmuje:

- postęp względem zaplanowanych założeń i działań.
- zachowanie związane z przemocą u osób uczestniczących w programie.

Celem monitoringu jest sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców i współodbiorców, którymi w tym przypadku są rodziny osób stosujących przemoc.

4.9. Ewaluacja

Z uczestnikami programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zostaną przeprowadzone ankiety ewaluacyjne zarówno wstępne jak i końcowe.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Artadiusz Świątkowski

